

«qu'a les promesas del cel, a ningú no lleuen faltas» 'no són permeses'; d'altres que tampoc ho entenen gaire ho modificarien en «són testimonis del Cel / aquests may no faran falta» (versió recollida a Girona, en el mateix Romllo.). — 2 En algun text gascò es troba *legut*, com en català, en participi-adjectiu; és xocant que en el bearnès antic del Cartulari d'Ossau aparegui en la forma *lhegut* amb *lh-* inicial: «en loc degut e *lhegut*», a. 1410, 118.17, 118.29 i repetit encara, palatalització anòmala en llen-10 gua d'oc que fa pensar en un catalanisme, no gaire inversemblant, car la dinastia de Montcada hi dugué termes de dret català, com el ben conegut *leude*; no ho asseguro en aquest cas, perquè també hi ha *lheber*, *liéger* de *LEGERE* = *ELIGERE*, i es concep que aquest pogués actuar sobre aquell. Un altre derivat occità de *LICERE* és *legor* «loisir, paresse; joie, aise; vic commode; occasion», d'on *ésser alegoratz de* «avoir loisir de», *s'alegorar* «tarder», que apareix p. ex. en el *Jaufré*: «que gran paor ai de tarzar: / 20 assatz vos dirai veritat / can ne serem *alegorat*», v. 5832. Quant al sentit de «joie» i el de *s'alegorar* «se réjouir», *alegorat* «vivant à son aise», sembla haver-hi confusió amb *alegor* «allégresse» (PDPF), on la primera *r* es podia eliminar per dissimilació. 25 Ara bé, aquest apareix en el derivat *alegorejar* tr. 'alegrar' a les *VidesR* (82r1), traduint *laetificavit* (veg. el gloss., p. 79), en el qual ja fóra més problemàtic de cercar un corrent provinent de *legor* LIC-ORE, però no és absurd i ho hauríem hagut d'afegir així en el Glossari. — 3 Ruyra pretengué que es tractava d'un verb *allorar* «fer llar en una casa, donar confort de llar a un paratge: *allorar-se*: posar casa, posseir casa; *allarat*, -ada adj. que s'aplica al qui té casa o llar pròpia». Així en el gloss. afegit a 35 *La Parada*, O. C., 378a. Però tinc nota, en una cèdula de 1930, que Fabra, destrenyent-lo a preguntes, l'havia obligat a reconèixer que això no era més que una interpretació arbitrària que ell donava a frases com «aquesta família està molt *allerada*» on vol dir 40 'benestant' i deriva de *lleer*. Però Ruyra va usar «el paratge que volíem *allorar*» a *La Parada*, p. 37, amb el sentit arbitrari d'«encendre-hi foc». — 4 Sembla que a Benasc o en alt-arag. oriental vagi haver-hi una evolució de *lezda* en *leza* conforme a la fonètica autòctona (cf. cast. *plazo* < *plazdo*): «haviendo 45 perdido la villa el año 1736 las letras narratibas que le acreditaban la pensión anua de 65 lib. Jaq[ue]sas] de *lesa* o peaje sobre las generalidades de este Reyno, solicitó la villa -->», llegeixo en el *Libro Lucero* de l'arxiu municipal de Benasc (1965). — 5 Potser és d'aquest mot, com a manlleu gascò del català, que ve el nom del poblet anomenat *Leoudary* en el cantó de Salies del Salat, crec cap a Figarol, a l'esquerra de la carretera de St. Girons a St. Gaudens 55 (o ve del NP germ. LEUDEGARI?). — 6 Excepció única seria l'impersonal *LIBET* (REW, 5014b) si d'aquí vingues la terminació del roms. *acoleà* «là, par là, de ce côté-là» i *acileà* «ici-près»; i amb raó Meyer-Lübke, tant en la *Rom. Gramm.*, com en el racó es-

cèptic que li ha concedit en el REW, (no en REW₁), rebutja o posa en greu dubte aquesta etimologia, indicant que la terminació sembla ser variant de la de *alatu-re*, *alocu-re*, per més que se n'ignori l'origen. En realitat sembla que valdria més descartar del tot aquesta idea, vista l'absència total del clàssic *LIBERE* en llatí vulgar i romànic, puix que el significat d'aquests mots romanesos també ens porta lluny. — 7 La primera dada mallorquina que trobem és en el *DFgra.* (1840): «lliure, *suelto*». — 8 REW, 5131. Cf. angl. *lure* 'ensibornar, atraure (incautes)', neerl. *loeren* «guetter, épier», *op de loer liggen* «être à l'affût», *te-leur-stelling* «déception», *te-leur-stellen* «to disappoint». D'altra banda convindria examinar si hi ha relació amb l'esc. ant. *lāðr* 'trompeta' i encara esc. ant. *lāðr* 'pastera de la farina', i amb el grup del gòt. *liuþōn* 'cantar', per als quals veg. Walde, *Lat. Et. Wb.*, s. v. *laus* i *linter*. — 9 Aprofitem l'ocasió per afegir aquí el leon. de *Sajambre ayures* (Fernández-González, *El habla de Oseja de Saj.*, 205), sobretot perquè no sols vol dir «en otra parte», sinó «donde no se sabe» i també «en libertad»; ço que mostra eloqüentment com, en aquest terreny la via de l'evolució semàntica és camí de doble direcció; per tant no deixa de fortificar-nos en la decisió de tractar de tots aquests costats alhora, en el problema de l'a lloure català. — 10 En canvi acollim amb absolut escepticisme la vaga indicació del *DAG.* (s. v. *lleure*) que s'usi «si et llou de fer tal cosa, fes-la». Fa forta olor això de no ser més que una frase forjada per Tomàs Forteza o algun altre erudit que cregués en la seva idea. Ho reforça el fet que no es doni cap indicació sobre qui, o bé on, diuen tal cosa.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
llegut, *lleguda*, *leer*, *laer*, *allerat*, *alleerar-se*, *aleerat*,
lleriu, *lleerivament*, *lleertivol*, *lleerosament*, *allerament*,
lleuda, *lleudari*, *lleuder*, *llauder*, *llicència*, *llecència*, *llicenciar*,
llicenciat, *llicenciatura*, *llicenciable*, *llicenciador*,
llicenciament, *llicenciejar*, *llicenciós*, *licit*, *licitar*,
licitació, *licitud*, *illicit*, *illicitud*, *llevant*, a *lloure*,
anar a lloure, *tenir a lloure*, *anar amb la vida a lloure*, *fet a son lloure*,
no lleven falta (n. 1), *alegorejar* (n. 2), *allorar* (n. 3), *lesa* (n. 4), *si et llou* (n. 10).

Lleute, *lleuto*, V. *lleu Lleuva*, V. *llaui Lleua*, *lleu-
vacabells*, *lleuada*, *lleuadís*, *lleuadits*, *lleuador*, *lleuadora*,
lleuagats, *lleuair*, *lleuall*, *lleuamà*, *lleuament*, *lleu-
vanassa*, *lleuança*, *lleuaner*, *lleuant*, *lleuanta*, *lleuant-
caient*, *lleuantejar*, *lleuanti*, *lleuantó*, *lleuantol*, *lleu-
vanya*, *lleuanyada*, *lleuaoelles*, *lleuapèls*, *lleuar*, *lleuassa*,
llevat, *lleuaural*, *lleuens*, V. *lleu Lleuant*, V. *lleure
lleuat*, *lleuaural*, *lleuens*, V. *lleu Lleuent*, V. *lleure
cós* (LLIM) *Llevor*, V. *llavor*

LLI, del ll. LĪNUM id. □ 1.ª doc.: 1249.

«Quintal de sèmola: 4 drs. m.^a; quintal de li: 8 drs. m.^a; quintal de ferr no obrat: 2 drs. m.^a», *Lleuda de Coilliure* de 1249 (RLR iv, 251); «quintal de coure e